

Längtan till naturen

Svante Bäckström bor i Umeå i Västerbotten och är uppvuxen i Burträsk. Som barn hörde han berättelserna om **Anders Andersson** som levde för 200 år sedan, historierna fångade hans intresse och nu har de resulterat i romanen *Så höjer sig landet*. Det är Svante Bäckströms debut, boken tog sex år att skriva och utspelar sig i ett västerbottniskt landskap någon gång tidigt 1800-tal.

Läsarna får följa jaget, Anders Andersson under hans liv, från en nygift men motvillig ägare till ett mindre hemman fram till hans sista dagar. Han drömmer om ett annat liv än att bruka jorden, att så, plöja och skörda och utföra alla de sysslor som krävs för att sköta ett jordbruk. Hans längtan för honom in i skogen, han vandrar bland träden, gillrar fällor och jagar, det är i skogen som han finner frid och känner sig som en del av naturen. Han skjuter upp och flyr från alla de sysslor som hemmanet och bygemenskapen kräver av honom. Hans hustru är lojal och tålmodig, hon förstår sin mans drömmar och utför utan att klaga de sysslor som han flyr ifrån. Livet är fyllt av hårt arbete och kamp mot svälten under svåra tider. Vidskepelser präglar bygdens folk och kriget mot ryssarna sätter skräck hos dem för att deras hus ska bli nedbrända, för stölder och våld. Bygemenskapen står inför förändringar där synen på skogen som en resurs att förbruka, skapar problem hos Anders som ser träden som personliga vänner. Med hustruns hjälp klarar de av många svårigheter, även dem som Anders själv orsakar.

De får två döttrar, den äldsta följer sin far ut i skogen och blir snart duktig på att både avläsa naturen och jaga. Tiden går och döttrarna växer upp. Den äldsta blir gravid och vägrar uppge faderns namn, något som leder till den katastrof som förändrar livet för familjen. Den yngsta gifter sig med en arbetsam bonde och lever ett liv i samklang med tiden och bygemenskapen.

Språket är poetiskt och vi får följa huvudpersonen i en drömsk resa av tankar, skuldkänslor och längtan till ett annat liv. Han är annorlunda, han vill vara jägaren men tvingas vara bofast och inordnar sig hjälpligt med stöd av hustruns omsorg och kärlek. Trots alla problem står hon vid hans sida till livets slut. Författaren förmedlar en människas innersta, med ett språk som griper tag och som inte lämnar en när man lagt ifrån sig boken. Man känner hans vånda, hans ambivalens till de val han gör, kärleken och sorgen. Jag slås av det tidlösa i språket, en text som känns som den lika gärna kunnat skrivas för hundra år sedan.

Romanen är fast förankrad i den tid som skildras och förkroppsligad i individen Anders tankar och känslor, men samtidigt universell när den handlar om människans relation till omgivningens krav och utanförskap och förhållandet till naturen. Förmodligen ett tema lika gammalt som människan själv. Så höjer sig landet, är en annorlunda, läsvärd och intressant debut.

Claudette Skilving

Så höjer sig landet

Svante Bäckström

Atlas förlag

Så höjer sig landet SVANTE BÄCKSTRÖM

